

Chelčického 4, 702 00 Ostrava, Česká republika, tel., fax: +420 596 114 440, tel.: 596 114 469
e-mail: rimmel@rceia.cz, <http://www.rceia.cz>

Název zakázky : Větrný park Nenkovice
Číslo zakázky : 26032
Objednatel : Jihomoravský kraj

POSUDEK

DOKUMENTACE O HODNOCENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU

VĚTRNÝ PARK NENKOVICE

NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

(zpracováno dle §9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004)

Ing. Vladimír Rimmel

Držitel autorizace MŽP ČR č.j. 3108/479/opv/93, vydáno dne 3.6.1993

Ostrava, listopad 2006

OBSAH:

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE.....	3
1. <i>Název záměru:</i>	3
2. <i>Kapacita (rozsah) záměru:</i>	3
3. <i>Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území):</i>	3
4. <i>Obchodní firma oznamovatele</i>	3
5. <i>IČ oznamovatele</i>	3
6. <i>Sídlo (bydliště) oznamovatele</i>	3
II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE	3
1. ÚPLNOST DOKUMENTACE (OZNÁMENÍ)	3
2. SPRÁVNOST ÚDAJŮ UVEDENÝCH V DOKUMENTACI (OZNÁMENÍ) VČETNĚ POUŽITÝCH METOD HODNOCENÍ	5
II.2.1. <i>Hodnocení správnosti údajů části A</i>	5
II.2.2. <i>Hodnocení správnosti údajů části B</i>	5
II.2.3. <i>Hodnocení správnosti údajů části C</i>	5
II.2.4. <i>Hodnocení správnosti údajů části D</i>	5
II.2.5. <i>Hodnocení správnosti údajů části E</i>	8
II.2.8. <i>Hodnocení správnosti údajů části H</i>	8
3. POŘADÍ VARIANT Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	8
4. HODNOCENÍ VÝZNAMNÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PŘESAHUJÍCÍ STÁTNÍ HRANICE.....	9
III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	9
IV. POSOUZENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	9
V. VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBDRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI.....	12
VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	24
VII. NÁVRH STANOVISKA	28

I. Základní údaje

1. Název záměru:

Větrný park Nenkovice

2. Kapacita (rozsah) záměru:

- čtyři větrné elektrárny (VE) typu VESTAS V90 – 2,0 MW
- podzemní kabelové vedení 110 kV
- vybudování transformační stanice v rámci rozvodny
- zpevnění stávajících přístupových cest

3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území):

Kraj: Jihomoravský

Obec s rozšířenou působností: Kyjov

Obec: Nenkovice

Katastrální území: Nenkovice, kód k.ú. 703362

4. Obchodní firma oznamovatele

Viventy česká s.r.o.,

zastoupená Mgr. Filipem Havlíčkem tel: +420 724 578 707, e-mail: havlicek@viventy.cz

5. IČ oznamovatele

269 18 013

6. Sídlo (bydliště) oznamovatele

nám. Svobody 9, 602 00 Brno.

II. Posouzení dokumentace

1. Úplnost dokumentace (oznámení)

V této části je hodnocena úplnost dokumentace jak po stránce odborné, tak i formální.

Část A

Je zpracována v požadovaném rozsahu a struktuře informací. V části A.4 (Jméno, příjmení, bydliště a telefon oprávněného zástupce oznamovatele) není uvedena adresa .

Část B.I. - je z hlediska úplnosti zpracována v požadovaném rozsahu a struktuře informací.

Část B.II. Údaje o vstupech – odkazovat čtenáře na oznámení, které ne všichni mají k dispozici, nepovažují za vhodný postup. Základní údaje měly být zopakovány.

Část B.III. Údaje o výstupech – platí totéž co pro část B.II. Navíc předpokládám, že v době zpracování dokumentace byly pro hodnocení k dispozici přesnější a podrobnější informace (např. počty denních přejezdů nákladních aut v období výstavby a jejich porovnání se

současným provozem v okolí zamýšlené stavby, aj.). Zejména rozsah části věnované problematice hluku neodpovídá významnosti tohoto faktoru.

Část C - není úplná, odkazy na Oznámení, byť byl tento přístup projednán s KÚ, nepovažují vůči všem čtenářům, za vhodnou formu zpracování dokumentace.

Část C.I **není úplná**,. schází údaje týkající se: významných krajinných prvků, území historického, kulturního nebo archeologického významu, území hustě zalidněných, území zatěžovaných nad míru únosného zatížení, extrémní poměry v dotčeném území.

Lokalita navrhovaná pro výstavbu je prakticky „obklopena „lokalitami NATURA 2000. Přesto se čtenář opět dozví, že si má otevřít „Oznámení“. Tam informace jsou, ale popis lokalit je skromný a chybějí informace o umístění EVL ve vztahu k větrným parkům. Informace o ptačích lokalitách jsou opět velmi strohé. Informace o rozloze území nám řekne málo o povaze a významu území.

Kapitola C.II je zaměřena na Charakteristiky současného stavu životního prostředí v dotčeném území. V této kapitole **schází** dle Přílohy č. 4 k zákonu č. 100/2000 Sb. podkapitoly Ekosystémy, Obyvatelstvo, Hmotný majetek.

Část C.II.1 popisuje klimatické podmínky. Podobně jako u většiny předcházejících částí kapitoly C i tato se odvolává na zpracování v Oznámení záměru. Pro posouzení větrných poměrů lokality byla zpracována „Studie využitelnosti“ (RNDr. Hradil, duben 2006). Z ní vyplývá, že průměrná rychlost větru ve výšce 100 m se pohybuje kolem hodnoty 6,5 m/s.

Část C.II.2 - Podzemní voda a povrchové vody – opět jen odkaz na Oznámení

Část C.II.4 by měla nést název Horninové prostředí a přírodní zdroje. Dokumentace záměru se odvolává na kapitolu Geologie a geomorfologie, která je popsána v rámci Oznámení záměru. V textu chybí informace o přírodních zdrojích v okolí lokality záměru. Popis geologické situace se vztahuje na široké okolí. Z textu nelze odhadnout, zdali stejné podmínky panují v podloží VE.

C.II.5 Fauna a flóra – opět odkaz na Oznámení, **což je vzhledem k závažnosti a rozsahu připomínek k této problematice v Oznámení, málo pochopitelné**. Dopracování posouzení vlivů na ptáky a další obratlovce lze z hlediska úplnosti akceptovat.

Kapitola C.II.6. Tato kapitola by měla následovat po **kapitole Ekosystémy**, která v dokumentu **chybí**. Charakteristika aktuálního stavu krajiny je velmi stručná. V textu prakticky chybí zhodnocení ekologické stability krajiny a krajinného rázu. V případě krajinného rázu se přitom jedná o klíčový aspekt hodnocení. Součástí Dokumentace záměru je velmi rozsáhlý „Dodatek studie hodnotící vlivy větrného parku Nenkovice na krajinný ráz“.

Součástí krajiny je její přírodní, kulturní a historická charakteristika zároveň. Historický potenciál a lidová tradice souvisí s kapitolou **Obyvatelstvo a Hmotný majetek**, které v dokumentaci **rovněž scházejí**.

Kapitola C.II.7 – opět jen odkaz na Oznámení. V textu není uvedena žádná informace o udržování tradičních obyčejů, jako jsou hody, kácení májky, vinobraní, dechová hudba, lidový kroj aj. Mimo jiné právě i uchování tradic poukazuje na hodnotu kraje.

Kapitola C.III - je zpracována stručně a z hlediska úplnosti dostatečně.

Část D – Komplexní charakteristika a hodnocení vlivů záměru na veřejné zdraví a životní prostředí je zpracována ve struktuře dle přílohy č. 4.

D.I.1 Vlivy na obyvatelstvo včetně sociálněekonomických vlivů. Po formální stránce lze dokumentaci včetně příloh považovat za úplnou.

D.I.2 Vlivy na ovzduší a klima – opět jen odkaz. Dle našeho názoru chybí alespoň popisné vyhodnocení vlivů v období výstavby (není ani v oznámení).

D.I.3 Vliv na hlukovou situaci – další z klíčových vlivů záměru – se řeší odkazem!?.

Autor dokumentace logicky rozdělil kapitolu týkající se vlivů na flóru a faunu na D.I.6 Vlivy na faunu a D.I.7 - Vlivy na flóru, ZCHÚ, ÚSES a oblasti NATURA 2000. Obě kapitoly lze z hlediska úplnosti považovat za dostatečné.

D.I.8 Vliv na krajinu – hodnocení v textu Dokumentace vychází z obsáhlé přílohy – „Hodnocení vlivů na krajinný ráz“.

K části H je možno konstatovat, že dokumentace neobsahuje stanovisko příslušného stavebního úřadu o souladu záměru s územním plánem obce.

Ke kapitolám, které nejsou jmenovitě uvedeny nejsou připomínky. Souhrnně je potřeba k úplnosti dokumentace uvést, že autor řadu kapitol „znehodnotil“ metodou odkazování na text obdobné kapitoly v Oznámení. Po **formální** a **obsahové** stránce nelze dokumentaci včetně příloh považovat za úplnou.

2. Správnost údajů uvedených v dokumentaci (oznámení) včetně použitých metod hodnocení

II.2.1. Hodnocení správnosti údajů části A

- bez připomínek

II.2.2. Hodnocení správnosti údajů části B

Poslední dva odstavce části B.I.5 jsou diskutabilní. Zpracovatel posudku nepovažuje argumentaci založenou na principu „když mohou být VP v Dolním Rakousku, kde je krajina velmi podobná a na Slovensku, tak proč by nemohly být v okolí Nenkovic“, za oprávněnou.

Z hlediska správnosti nejsou k části B zásadní připomínky.

II.2.3 Hodnocení správnosti údajů části C

Správnost údajů v části C Dokumentace je v řadě případů obtížné posoudit, protože většina kapitol odkazuje na „Oznámení“ a v textu dokumentace proto chybí velký objem zákonem požadovaných informací. Po nepohodlném čtení dvou dokumentů a skládání informací dohromady lze konstatovat, že většina informací o dotčeném území je shromážděna, i když některé kapitoly jsou nepřiměřeně stručné.

II.2.4 Hodnocení správnosti údajů části D

Správnost údajů v části D Dokumentace je analogicky jako u části C obtížné posoudit, protože řada významných kapitol se opět odkazuje na „Oznámení“ a v textu dokumentace proto řada důležitých informací chybí.

V části D.I.1 – Faktor pohody je uvedeno, že se v období výstavby mírně zvýší frekvence pojezdů nákladních automobilů a tím i hluk a prašnost. Přestože nikde v textu není uvedena

stávající intenzita dopravy na místních komunikacích, je velmi pravděpodobné, že nárůst intenzity dopravy i souvisejících vlivů bude několikanásobný.

Obdobně v části D.I.2 týkající se vlivů na ovzduší je sice správně konstatováno, že vlivem provozu nedojde ke snížení kvality ovzduší. Vůbec zde však není zmínka o vlivech v období výstavby. Takto uvedené, resp. neuvedené informace nepůsobí příliš objektivně.

K vlivům na hlukovou situaci, vodu a půdu nejsou připomínky.

V části D.I.6 Vlivy na faunu – lze polemizovat s citací závěru studie Kočvara 2005, na str. 32: „Podobně lze považovat za bezvýznamné i působení hluku s ohledem na všechny obratlovce, a to jak v nočních, tak i denních hodinách“.

Autor posudku s odvoláním na nedostatek objektivních informací a nejednoznačné závěry existujících studií doporučuje nahradit formulaci „bezvýznamné“, termínem „méně významné“.

Poznámka k celoročnímu sledování avifauny:

Je samozřejmé, že čím delší sledování, tím více informací je možno získat. Uplatňovat však automaticky požadavek na celoroční sledování považují více za diskriminaci investorů než oprávněný požadavek, který zajistí získání potřebných, kvalitních informací. Sledování v období tahu, hnízdění a vyvádění mláďat v kombinaci s údaji z literatury a pozorování místních odborníků je dle našeho názoru pro proces EIA dostatečné.

Úvahu autorů dokumentace, že „Vliv plánovaného VP na ÚSES lze označit za pozitivní“, považují opět za přehnanou a jednostrannou.

D.I.7 Vlivy na flóru, ZCHÚ, ÚSES a oblasti NATURA 2000. V textu není uvedena případná kolize s biokoridory, které jsou vedeny po stávajících polních cestách a jsou vedeny jako nefunkční. Stavbou VP dojde k utlumení případného vývoje tohoto lokálního biokoridoru. Přístupové cesty pro výstavbu i obsluhu elektráren jsou vedeny po těchto polních cestách a pokládat ovlivnění jejich funkce za nulové (dle Oznámení záměru) by bylo nesprávné. Dle Dokumentace záměru se uvádí jako pozitivní vliv VP na ÚSES. Investor dokonce navrhuje případnou výsadbu stromořadí podél přístupových cest a tím zajištění funkčnosti vybraných biokoridorů. Je potřeba zvážit, zda-li má smysl budovat biokoridor v těsné blízkosti VE. Plánovaný biokoridor by procházel po linii VP. Vzniklá situace by mohla být v budoucnu velmi konfliktní. Navíc vzrostlé stromy mohou posloužit ke koncentrování dravců, kteří patří k těm více ohroženým vlivy větrných elektráren. Vhodnější alternativou celé problematiky by mohl být návrh trasy nového biokoridoru, plnící funkci obchvatu VP. V tomto případě by musela být podrobněji vyhodnocena problematika ÚSES. Zájem by se musel soustředit i na širší vztahy v krajině.

Dle textu, na základě zjištěných skutečností byl shledán nulový vliv záměru na významné krajinné prvky (VKP). Pravdou je, že k přímému ovlivnění dojde jen výjimečně. Faktem ale zůstává, že realizací záměru by došlo k celkovému ovlivnění všech složek krajiny v rámci krajinného rázu. Oblasti Natura 2000 byly vyhodnoceny ve vztahu k výstavbě jednoho VP Nenkovice, dvou VP Nenkovice + Násedlovice a šesti VP: Nenkovice, Násedlovice, Bošovice, Klobouky, Vrbice a Stavěšice. Hodnocení vylučuje negativní vliv jednoho a dvou záměrů na soustavu Natury 2000. V případě realizace všech VP pak nelze dle Dokumentace záměru negativní vliv vyloučit.

Protože autor dokumentace zpracovával hodnocení EIA i pro většinu ostatních lokalit, mohl v zájmu objektivního posouzení provést vyhodnocení kumulativních vlivů všech

posuzovaných parků a případně navrhnout, realizace kterých je z hlediska vlivů přijatelná a kterých nikoliv.

K hodnocení vlivů záměru na lokality soustavy NATURA 2000, které v dokumentaci zpracovávala RNDr. Věra Koutecká (květen 2006), byl jako součást posudku EIA zpracován oponentní „posudek podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění – vlivy na soustavu Natura 2000“, který zpracoval Mgr. Marek Banaš v listopadu 2006 (plné znění je přílohou tohoto posudku).

V závěru svého posudku M. Banaš mj. uvádí:

Záměr je vyhodnocován ve vztahu k následujícím ptačím oblastem: střední nádrž vodního díla Nové Mlýny (kód lokality: CZ0621030), Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví (CZ0621025), Hovoransko – Čejkovicko (CZ0621026), Soutok – Tvrdonicko (CZ0621027), Lednické rybníky (CZ0621028), Pálava (CZ0621029), Na Adamcích (CZ0624117), Zápověď u Karlína (CZ0622219), Hovoranské louky (CZ0622009). Vliv na další EVL a ptačí oblasti je vyloučen.

Se závěry vyslovenými hodnotitelkou je možno souhlasit. V případě výstavby většího počtu VE (všech šesti uvažovaných záměrů) již lze oprávněně předpokládat, že může dojít k negativnímu vlivu realizace záměru na vybrané ptačí druhy-předměty ochrany ptačích oblastí.

Finální stanovení vlivu posuzovaného záměru na lokality soustavy Natura 2000 je nezbytné provést v kontextu ostatních řešených projektů výstavby VE na jižní Moravě, ideálně za přispění týmu odborníků. V uvedeném kontextu je vhodné blíže specifikovat konkrétní hodnoty VD (významnosti dopadu), na které hodnotitelka poukazuje.

Na základě posouzení předloženého hodnocení a dalších podkladů lze v souladu s §45h,i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění konstatovat, že uvedený záměr, za předpokladu dodržení předložené technické specifikace, stanovených zmírňujících opatření a podmínky nerealizace všech šesti v okolí plánovaných VE (bez předchozího vyhodnocení jejich kumulativních vlivů i na další lokality soustavy Natura 2000), nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

D.I.8 Vlivy na krajinný ráz

K této, prakticky nejdůležitější části dokumentace, máme následující připomínky:

1. V Úvodu je zmiňováno, že hodnocení probíhalo dle metodiky Vorel (2003). Tato metodika jednoznačně stanovuje postup hodnocení na základě vymezení zřetelně odlišných charakterově homogenních částí krajiny. Diferenciace se provádí u oblastí krajinného rázu s ohledem na přírodní podmínky (terénní morfologii, charakter vegetačního krytu, klima) a způsob organizace a využívání území (charakter osídlení a dalších stop kultivace krajiny) v historických souvislostech. Při vymezení míst krajinného rázu se bere v úvahu především prostorové vymezení (hraničení) a stejnorodost krajinné scény.

V hodnocení však takovéto vymezení postrádáme, společně s popisem přírodní, estetické, kulturní a historické charakteristiky oblasti KR.

2. Zároveň zde **postrádáme vymezení dotčeného krajinného prostoru (DOKP)**, jakožto území skutečně nebo potenciálně zasaženého vlivem navrhované stavby nebo využití území; DOKP se vymezuje především pomocí bariér očekávané viditelnosti stavby (terénní horizonty, okraje lesních porostů, hmoty nelesní zeleně, horizonty a okraje zástavby) a pomocí okruhů předpokládaných vlivů (vizuálního, hlukového apod.).

3. V hodnocení jsou vymezena místa krajinného rázu, přesto u nich schází (obdobně jako u oblasti KR) souvislý popis historické, kulturní a estetické charakteristiky krajiny.
4. Texty na str. 26-33 nelze považovat za ucelený popis oblasti/místa, jde o popis jednotlivých prvků samostatně, nikoliv o popis místa/oblasti jako celku.
5. v tabulce jsou hodnoceny vlivy čtyřmi stupni míry zásahu, v metodice je vymezeno stupňů 5, **schází STÍRAJÍCÍ ZÁSAH**.
6. na str. 26 bod:
  4. rozporuplný text – nové polní cesty zvýší členitost rozsáhlých polí, zároveň se píše, že rozsah výstavby nových polních cest bude malý;
  5. nesouhlasíme s tvrzením že se jedná o slabý zásah, vliv považujeme za silný zásah, vinice, sady apod. náleží k typickým znakům zdejší krajiny;
  24. nesouhlasíme s poslední větou, pravděpodobně by místo NEBUDE mělo být slovo BUDE;
  51. nesouhlasíme s uvedeným tvrzením; nejsou důležité pouze historické charakteristiky hmotné, ale také historický „duch“ zdejší krajiny;

na str. 34 je odkaz na místní tradice, nikde v předchozím textu se o nich však nepíše.

D.II Komplexní charakteristika vlivů záměru na životní prostředí

Vliv na „krajinu – převážně krajinný ráz“ nelze považovat za střední, event. sporný. Jedná se jednoznačně o velký vliv.

Ke jmenovitě neuvedeným kapitolám části D nejsou zásadní připomínky.

II.2.5 Hodnocení správnosti údajů částí E

V Části E – Porovnání variant, je při posuzování nulové varianty uvedeno, že: „Množství vyrobené elektrické energie pomocí VE není možné nahradit jinými obnovitelnými energetickými zdroji, protože žádný z nich nedosahuje tak vysoké produkce“. Toto tvrzení nepovažujeme za pravdivé. Autor dokumentace by měl vysvětlit na veřejném projednání.

II.2.8 Hodnocení správnosti údajů částí H

Je potřeba doložit jednoznačné „vyjádření příslušného stavebního úřadu z hlediska souladu záměru s územně plánovací dokumentací“.

3. Pořadí variant z hlediska vlivů na životní prostředí

Kapitola B.I.5 (Oznámení i Dokumentace) informace o zvažovaných variantách ani výběru nejvhodnější neobsahuje.

V části E – Dokumentace je provedeno porovnání 3 variant. Jako nejméně závažná je z hlediska vlivů na životní prostředí vyhodnocena varianta 2, tzn. 4 VE. Vůči variantě I, tj. 5 VE je vyhodnocení varianty 2 jako vhodnější, správné.

Zdůvodnění, kterým se nulová varianta nedoporučuje k realizaci, však autor posudku považuje za ne zcela „korektní“. Zejména věta: „Množství elektrické energie vyrobené

pomocí větrných elektráren není možné nahradit jinými obnovitelnými energetickými zdroji, protože žádný z nich nedosahuje tak vysoké produkce“, je zavádějící a nepravdivá.

V případě výstavby VE nelze mimo nulové varianty nalézt řešení, které by vyloučilo vlivy na ŽP.

4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahující státní hranice

Přeshraniční vliv výstavby a provozu větrných elektráren Nenkovice na životní prostředí z hlediska negativních pohledových vjemů, resp. narušení krajinného rázu je vzhledem ke vzdálenosti od státní hranice s Rakouskem a Slovenskou republikou a konfigurací terénu prakticky nemožný.

III. Posouzení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí

Technické a technologické řešení a navržený způsob provozování VE bude odpovídat nejvyššímu stupni ekonomicky realizovatelných pokrokových technologií a způsobů provozování, které jsou za účelem omezení emisí do jednotlivých složek životního prostředí prakticky ověřeny jako **nejlepší dostupné techniky (BAT – Best Available Technique)**.

Posouzení technického řešení

Ve stávajícím stupni přípravy realizace záměru lze mít za to, že technické řešení firmy Viventy česká s.r.o., a dodavatele technologie – firmy VESTAS Dánsko, které je prezentováno v dokumentaci EIA, využívá nejlepší dostupné techniky s ohledem na požadavky ochrany životního prostředí.

IV. Posouzení navržených opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzací nepříznivých vlivů na životní prostředí

Celkem 27 opatření uvedených v kap. D.IV dokumentace je možno považovat za dostačující. Zpracovatel posudku navíc, v případě realizace záměru, navrhuje doplnit další opatření (označeno šedými bloky).

Územně plánovací opatření

- Z obecných doporučení podle LANGSTON & PULLAN (2003) platí, že by měly větrné elektrárny zaujímat co nejmenší plochu, aby bylo co nejvíce sníženo riziko kolize protahujících ptáků. Jak uvádí WINKELMAN (1992) pro ptáky vyskytující se na daném území mají nejméně destruktivní vliv elektrárny umístěné na co nejmenší ploše (tzv. hnízdo), zatímco pro protahující druhy se jako nejméně nebezpečné jeví linie uspořádaná podél tahové cesty. Obecně lze říci, že tahové cesty probíhají podél liniových prvků v krajině (pásky dřevin, vodoteče) nebo se v případě větších nadmořských výšek soustřeďují do horských sedel. Tyto informace by měly být brány v úvahu již při projektování umístění VE s ohledem na charakter a uspořádání krajiny.

Technická opatření

- Technická opatření by měla být koncipována jako eliminační, minimalizační a preventivní. Za nejdůležitější opatření v době výstavby a po uvedení stavby do provozu zpracovatel posudku považuje:
- precizní provedení všech stavebních a montážních prací;
- dokonalá technologická a pracovní kázeň na všech úsecích zvolené technologie;

Stavební činnost

- Vypracovat plán organizace výstavby. Plán bude obsahovat vyčíslení potřeby surovin a materiálů, produkci jednotlivých druhů odpadů a přepravní trasy na a ze staveniště. Do plánu zahrnout preventivní a kontrolní opatření proti úniku ropných látek na staveništi.
- K omezení prašnosti budou vozidla opouštějící staveniště čištěna od bláta, v období sucha budou komunikace podle potřeby kropeny vodou.
- Při stavební činnosti nesmí dojít k poškození vymezeného ÚSES (nesmí být ukládána výkopová zemina, stavební materiál, prováděny terénní úpravy apod.).
- v okolních porostech nebude vjížděno žádnou technikou a nebudou zde zřizována zařízení staveniště ani deponie výkopů.

Odpady

- Odpady vzniklé při provozu a údržbě budou odstraněny v souladu s platnou legislativou. Jedná se zejména o likvidaci použitých provozních hmot a drobných odpadů vzniklých při údržbářských a opravárenských pracích.

Hluk

Hlučnost během celého období výstavby doporučujeme minimalizovat:

- omezením doby nasazení zdrojů hluku na dobu nezbytně nutnou a to pouze v době od 7,00 do 19,00 hod.;
- pracovní obsluhu zdrojů hluku vybavit předepsanými ochrannými prostředky;

Vodní hospodářství

- S cílem minimalizace negativních vlivů stavby na povrchové a podzemní vody požadujeme:
- učinit veškerá dostupná opatření k zabránění kontaminace vody především látkami ropného charakteru;
- běžnou údržbu, drobné opravy a doplňování pohonných hmot a olejových náplní skříní provádět zásadně v předem připraveném prostoru na manipulační ploše k tomuto účelu určené a konstruované dle platných předpisů;
- staveniště vybavit potřebným množstvím sorbentů ropných látek (VAPEX, CHEZACARB atd.);

Ovzduší

- Emise prachu i plyných škodlivin budou negativně působícím faktorem především v době výstavby. V tomto období bude nutné zaměřit pozornost především na:
- eliminaci prašnosti příjezdových komunikací;

- udržování dokonalého technického stavu motorů všech vozidel, stavebních strojů, zařízení a dalších mechanismů;

Horninové prostředí a půda

- bude provedena skrývka ornice a uložena pro pozdější rekultivaci stavebních záměrů či jiné využití v rámci rekultivační území;
- případné kontaminované stavební materiály nebo půdy budou likvidovány dle zák. č. 185/2001 Sb. Je rovněž nutné zajistit dodržování zásad při přesunu strojů a zařízení, tj. eliminovat zbytečné přejezdy techniky po nezpevněných cestách a četnost přejezdů zohlednit vzhledem k atmosférickým podmínkám (podmáčení při silných deštích apod.).

Záchranný průzkum archeologických nalezišť

- Nejméně 2 týdny předem ohlásit zahájení zemních prací příslušnému orgánu státní památkové péče. Při provádění zemních prací respektovat jeho požadavky a doporučení. V případě odkrytí archeologických nálezů umožnit provedení záchranného archeologického průzkumu.

Ochrana fauny a flory

- Podle zkušeností a doporučení z některých států západní Evropy by VE neměla být zbytečně osvětlena (kvůli bezpečnosti např. letecké dopravy je však minimální osvětlení nutné). V tomto případě je však vhodné použití přerušovaného světla, které je pro ptáky méně lákavé. Vhodné je stínění světla ze strany a jejich viditelnost pouze seshora (to platí pro všechny světelné zdroje a jejich negativní vliv na obratlovce i bezobratlé).
- Z hlediska orientace ptáků protahujících za snížené viditelnosti (Kingsley & Whittam 2001) je třeba preferovat přerušované bílé nebo červené světlo, a to v minimálním počtu, minimální intenzity a především v minimálním počtu záblesků za minutu. Je třeba se vyvarovat použití stálého nebo rychle pulzujícího červeného světla, neboť bylo zjištěno, že tato světla působí na ptáky rušivě a vedou ke změnám jejich chování až ke kroužení kolem a nárazu do struktury s osvětlením (Gauthreaux & Belser 1999 in Kingsley & Whittam 2001).
- Navrhujeme, aby byly při dalším projednávání podrobněji posuzovány také možné vlivy výstavby i provozu příjezdových komunikací. Podobně by se měly posuzovat trasy elektrovedů, především v případě podzemních kabelů, aby výkopy nezasáhly citlivé biotopy a významnější lokality.
- Vzhledem ke stále převládajícímu nedostatku konkrétních údajů týkajících se mnohých ptačích druhů a vlivu větrných elektráren na ně, by měl být prováděn průběžný monitoring vlivu stavby a provozu větrného parku na ptáky, a to v průběhu celého roku za použití metodiky, kterou doporučují Langston & Pullan (2003). Tímto způsobem by byly získány konkrétní údaje o vlivu na jednotlivé druhy, a navíc může být takto prokázána bezproblémovost těchto staveb, případně včasně řešeny chyby a problémy s větrnými parky souvisejícími. Za předpokladu použití a dodržení metodiky sledování vlivů VE na obratlovce, resp. ptáky, bude možné v budoucnu přesně posoudit a zhodnotit jejich přímé a nepřímé důsledky.

Ochrana krajinného rázu

- začlenění stavby do okolního prostředí vhodnou kombinací barev. Nejvhodnější je použití matné barvy, odstínů šedé na sloupech a lopatkách VE;

- není žádoucí umisťovat stavby související se stavbou VE do volné krajiny. Případné záměry na vybudování informačního centra se doporučuje umisťovat do intravilánu obce.
- opatření při provozu VE - projektový záměr je z hlediska krajinného rázu natolik dominantním prvkem, že prakticky jediným myslitelným opatřením je udržovat zařízení pohledově v perfektním stavu (pravidelné nátěry povrchu, zachování elegantních hladkých linií stavby bez dodatečných instalací reklam a reklamních zařízení, různých ochozů, antén, venkovních kabelů apod.).
- osvětlení jednotlivých VE podléhá nařízení civilního a vojenského letectva, druh požadovaného osvětlení bude investorovi sdělen příslušným úřadem.

V. Vypořádání všech obdržených vyjádření k dokumentaci

K posuzované **dokumentaci** vlivů záměru na životní prostředí byla příslušnému úřadu doručena následující vyjádření a stanoviska občanů, dotčených územních samosprávných celků a dotčených správních úřadů:

Č.	Autor vyjádření	Zn. (čj.) vyjádření k dokumentaci	Ze dne
1.	Občanské sdružení Za malebné kloboucko a jeho okolí, Klobouky u Brna	K č. j.: JMK 47310/2005/OŽP/Ri	4.7. 2006
2.	Obec Karlín, pošta 696 14 Čejč, okres Hodonín	K č. j.: JMK 47310/2005 OŽP/Ri/3	17.7. 2006
3.	Česká společnost ornitologická – Jihomoravská pobočka, Lidická 25/27, 657 20 Brno	K č. j.: JMK 47310/2005 OŽP/Ri/3	12.7. 2006
4.	Městský úřad Kyjov OŽP	OŽP/06/vyj-18794	14.7. 2006
5.	Krajská hygienická stanice JMK	11454/2006/HO/HOK	20.6. 2006
6.	ČIŽP Oblastní inspektorát Brno	47/ŘI/0600917.05/06/BLV	13.7. 2006
7.	AOPK Správa CHKO Pálava	00070/PA/E/06 – vyjádření k Oznámení	8.2. 2006

Zpracovateli posudku byla prostřednictvím příslušného úřadu, KÚ Jihomoravského kraje, předána vyjádření obdržená k oznámení záměru, včetně závěru zjišťovacího řízení a vyjádření k dokumentaci. Považujeme za překvapivé, že se ani k Oznámení, ani k Dokumentaci nevyjádřila AOPK, regionální pracoviště Brno.

Vypořádána jsou především vyjádření doručená k Dokumentaci, k připomínkám ve vyjádřeních k Oznámení je zaujato stanovisko pouze tehdy, pokud na ně Dokumentace nereagovala dostatečně a jsou v době zpracování posudku stále aktuální. K lepší orientaci v textu dokumentace by určitě přispělo, kdyby její autoři v úvodu dokumentace uvedli přehledně a srozumitelně jakým způsobem (kde) jsou v textu dokumentace vypořádány připomínky k Oznámení (závěr zjišťovacího řízení).

V textu posudku jsou uvedeny zkrácené citace z obdržených vyjádření, úplná znění (kopie) vyjádření jsou uvedena v přílohách posudku. Citace nebo interpretace vyjádření jsou uvedeny *kurzívou*. Vypořádání doručených vyjádření je nadepsáno - Komentář zpracovatele posudku a zvýrazněno barevně.

K Dokumentaci bylo předloženo celkem 6 vyjádření, z nichž 4 vyjadřují zřetelný nesouhlas s realizací záměru a 2 vyjádření požadují doplnění některých údajů v dalším stupni přípravy záměru.

Připomínky účastníků procesu se týkaly především: vlivů záměru na krajinný ráz, předpokládaného energetického přínosu, intenzity větru na lokalitě samotné (na lokalitě neprobíhalo měření), hodnocení vlivů na avifaunu a netopyry, působení stroboskopického efektu, nedostatečného zhodnocení možných kumulativních vlivů záměrů větrných elektráren či parků na území Hustopečské pahorkatiny a Ždánického lesa, vlivu na lokality a druhy soustavy Natura 2000, narušení a znehodnocení života občanů blízkého okolí.

V.1. VYJÁDŘENÍ K OZNÁMENÍ ZÁMĚRU

V.1.1. KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE – Závěr zjišťovacího řízení ze 14.2. 2006

Příslušný úřad došel po vyhodnocení došlých připomínek k závěru, že záměr bude posuzován podle zákona č. 100/2001 Sb. Po oznamovateli se požaduje předložit dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí, kde bude provedeno podrobné vypořádání se s připomínkami vnesenými k oznámení, zejména:

1. *Dopracovat studii vlivu větrného parku na zvláště chráněné druhy živočichů (zvláště ptáků) tak, aby vycházela z ukončeného celoročního průzkumu, včetně zhodnocení vlivu hlučnosti VE v nočních hodinách, vzhledem k noční aktivitě některých zvláště chráněných živočišných druhů*
2. *Uvést konkrétní doporučení k minimalizaci negativních vlivů na faunu*
3. *Podrobněji vyhodnotit vlivy záměru na krajinný ráz*
4. *Vyhodnotit možnou kumulaci vlivů záměrů větrných parků Násedlovice, Bošovice, Klobouky, Nenkovice a výhledově i další*
5. *Vyhodnotit vliv záměru na obyvatele okolních obcí, zejména obce Karlín*
6. *Součástí dokumentace bude posouzení vlivu záměru na ptačí oblast Střední nádrž VDNM soustavy Natura 2000, případně další okolní lokality této soustavy. Tato část dokumentace musí být zpracována autorizovanou osobou dle §45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny*
7. *Uvést způsob odstranění VE po ukončení provozu*
8. *Oznamovateli bylo rovněž uloženo zpracovat varianty řešení jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo alespoň zmírnit.*
9. *Krajský úřad také doporučil zpracovateli dokumentace projednat způsob vypořádání připomínek před odevzdáním dokumentace se správními úřady a dalšími subjekty.*

Komentář zpracovatele posudku:

Ad 1. Studie vlivu větrného parku na zvláště chráněné druhy živočichů (zvláště ptáků) byla doplněna o pozorování v chybějícím období roku. Požadavku na celoroční průzkum je věnován komentář v části II.2.4 posudku.

Vyhodnocení vlivu hlučnosti na v noci aktivní chráněné živočichy je provedeno jednou větou na str. 32 Dokumentace; vlivy jsou považovány za bezvýznamné.

Autor posudku považuje takové tvrzení za nedostatečně zdůvodněné a s odvoláním na nedostatek objektivních informací a nejednoznačné závěry existujících studií doporučuje nahradit formulaci „bezvýznamné“, termínem „méně významné“.

Ad 2. Doporučení k minimalizaci negativních vlivů na faunu jsou uvedena v části D.IV (např. opatření č. 8, 9, 10, 12,) a jsou považována za dostatečná

Ad 3. Hodnocení vlivů záměru na krajinný ráz je doplněno o nové informace (např. řez krajinou) a další mapové aj. přílohy. Vyhodnocení je tedy podrobnější. Z hlediska metodiky, na kterou se autoři odkazují však máme následující výhrady:

Zpracovatelé dle našeho názoru i v Dokumentaci nedostatečně docenili význam krajinného rázu. Krajinný ráz tak je ve většině případů chápán pouze jako biodiverzitní charakteristika krajiny. Geodiverzita a především kulturní diverzita tohoto kraje jsou v Dokumentaci obdobně jako v Oznámení nesprávně přehlíženy. Hodnocení možné kumulace vlivů záměrů větrných parků Násedlovice, Bošovice, Klobouky, Nenkovice je zmiňováno jen okrajově. Další připomínky viz komentář ke kap. D.I.8, části II. Posudku.

Ad 4. Hodnocení možných kumulativních vlivů záměrů větrných parků Násedlovice, Bošovice, Klobouky, Nenkovice aj. Určitý náznak hodnocení je proveden v posouzení lokalit NATURA 2000, avšak celkové vyhodnocení není doloženo odpovídajícím zdůvodněním, není ani graficky (mapou) znázorněno a **nelze s ním proto souhlasit**.

Ad. 5. Hodnocení vlivů záměru na obyvatele okolních obcí, zejména obce Karlín. Je podrobně provedeno v hlukové studii; byla zpracována rovněž studie hodnotící „pohyblivý stín“ z VE na obydlená území (tzv. stroboskopický efekt); pozornost věnovali autoři také sociálně ekonomickým dopadům a ovlivnění pohody obyvatel výstavbou i provozem záměru.

Ad 6. K posouzení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000 bylo zpracováno „Posouzení dle § 45 i zákona č. 114/1992 Sb., autorizovanou osobou.

Ad. 7. Způsob odstranění VE po ukončení provozu je velmi stručně popsán v opatřeních č. 26. a 27., kapitoly D.IV. na str. 44.

Ad. 8. Zpracování variant řešení jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo alespoň zmírnit. V části E dokumentace je uveden stručný popis 2 variant realizačních a 1 nulové. Výběr varianty se 4 VE je zdůvodněn nižším vlivem na krajinný ráz, ornitofaunu a hlukovou zátěž (v porovnání s 5 VE).

Ad. 9. Krajský úřad doporučil projednat způsob vypořádání připomínek před odevzdáním dokumentace se správními úřady a dalšími subjekty. Z textu dokumentace není zřejmé, zda bylo toto doporučení akceptováno.

V.1.2. SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI PÁLAVA

Správa CHKO napsala poměrně obsáhlé vyjádření k Oznámení, dne 8.2. 2006. K dokumentaci již vyjádření CHKO Pálava nebylo doručeno. Reakce autora posudku na jednotlivé připomínky jsou obsaženy v komentářích k vyjádřením jednotlivých subjektů zasláným k dokumentaci

V.2. VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI ZÁMĚRU

V.2.1. VYJÁDŘENÍ OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ ZA MALEBNÉ KLOBOUCKO A JEHO OKOLÍ

Občanské sdružení požádalo o spolupráci Doc. Ing. Antonína Bučka CSc., který zpracoval materiál s názvem „Vyjádření k záměru výstavby soustavy větrných parků v Hustopečském bioregionu z hlediska ekologie krajiny.“

Dr. Ing. Alena Salašová zpracovala hodnocení krajinného rázu VP Násedlovice s názvem: Vyjádření k záměru výstavby větrného parku Násedlovice a k Dokumentaci „Hodnocení vlivů stavby větrného parku v Násedlovicích na životní prostředí“ firmy Ekoaudit, spol. s r. o. Brno z hlediska vlivu záměru na krajinný ráz, který je dle názoru sdružení možno použít i u dokumentace VP Nenkovice

Buček, A.: Vyjádření k záměru výstavby soustavy větrných parků v Hustopečském bioregionu z hlediska ekologie krajiny.

1. Východiska posouzení

... Ochrana krajinného rázu, definovaného jako „přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti“ byla začleněna do zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. Podle tohoto zákona je krajinný ráz chráněn „před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu“. V roce 2000 byla členskými státy Rady Evropy včetně ČR přijata Evropská úmluva o krajině jako odpověď na „přání veřejnosti užívat kvalitní krajinu“, neboť „krajina představuje důležitý prvek blahobytu jedince i společnosti“. Různé záměry využití krajiny ovšem mohou vyvolat jev, který V. Cílek (2002) nazývá „krádež krajiny“: je privatizován a urbanizován veřejný prostor, jehož nezastavěnost je významná v hierarchii horizontů, je veřejným statkem a je sama o sobě dostatečnou hodnotou, zasluhující ochranu.

Komentář zpracovatele posudku:

Zpracovatel posudku souhlasí s uvedeným vyjádřením v plném rozsahu. Jde o myšlenku, která byla v rámci Oznámení i Dokumentace zcela opomenuta. Lokalita je posuzována zpracovateli dokumentace jen z pohledu přírodních charakteristik. V Oznámení ani Dokumentaci záměru není posuzován vliv na kulturní a historickou složku krajiny.

2. Krajina území dotčeného záměrem výstavby větrných parků

... Současná panonská krajina je převážně zemědělská, převažují pole, charakteristickým prvkem jsou sady s teplomilnými ovocnými dřevinami (meruňky a broskvoně), vinice a akátové lesy. V České republice je takový ráz krajiny výjimečný, do panonské biogeografické provincie náleží pouhá 4 % státního území. ... Krajina 1. dubového vegetačního stupně je ve střední Evropě nejdéle a nejintenzivněji ovlivňována člověkem. ... Díky tisíciletému vývoji se zde ustálil specifický typ panonské venkovské polní krajiny se soustavou volných nezastavěných horizontů, tvořící základní prvek krajinného svérázu, nepominutelný při hodnocení krajinného rázu.

Zpracovatel posudku zcela souhlasí s definováním krajinných charakteristik a jejich výjimečností v rámci ČR.

... Volné nezastavěné horizonty v polní krajině mají také velký význam pro faunu. Tvoří nefragmentovaný, bezbariérový prostor pro migrace a pohyby ptáků, netopýrů a hmyzu. ... Nejblíže leží ptačí oblast Hovoransko – Čejkovicko, vzdálenější jsou ptačí oblasti Bzenecká

Doubrava-Strážnické Pomoraví, Soutok Tvrdonicko, Lednické rybníky, Pálava a Střední nádrž vodního díla Nové Mlýny. Takováto výjimečná kumulace lokalit ptačích oblastí je ve střední Evropě výjimečná.

Zpracovatel posudku plně souhlasí s uvedenou charakteristikou.

3. Větrné elektrárny, přínosy a rizika

Česká republika nemá pro využití větrné energie tak výhodné podmínky jako přímořské státy. Příhodné lokality se u nás téměř vždy nacházejí ve vyšších nadmořských výškách, obvykle nad 600 m.n.m. V normálních ekonomických podmínkách, kdy se výkupní cena energie z větrných elektráren pohybuje kolem jedné koruny za kWh, lze ekonomicky využít lokality s průměrnou rychlostí větru alespoň 8 m/s, tedy pouze ve vrcholových partiích některých našich hor (Krušné Hory, Jeseníky, Krkonoše). ... Výhodnost výstavby větrných elektráren je v současné době v ČR založena na zákonem dlouhodobě garantované zvýhodněné výkupní ceně vyrobené elektřiny.

Komentář zpracovatele posudku:

Otázka hodnocení vhodných větrných poměrů není úlohou procesu EIA, ale spíše podnikatelským rizikem investora. Výkupní cena byla vyhlášena kompetentním úřadem (Energetický regulační úřad) a má působit stimulačně na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů. Jestli je či není v souladu s principy rovné příležitosti, či by bylo vhodnější řešit podporu OZE jinými ekonomickými nástroji, opět nepovažujeme za předmět EIA posuzování. Zpracovatel posudku považuje výrobu energie s využitím větru za jeden z možných zdrojů, který přispěje ke snížení závislosti na fosilních palivech a také ke splnění závazku ČR vůči EU.

Zahraniční zkušenosti potvrzují zcela nesporný negativní dopad provozu větrných turbín na populaci ptáků a netopýrů. ... V Německu do roku 2003 prokazatelně zemřelo po střetech s větrnými elektrárnami 25 luňáků červených a osm orlů mořských. Ve větrném parku v Kalifornii bylo během dvouletého výzkumu nalezeno 567 usmrcených dravců. Větrná farma v západní Virginii v USA zabila zhruba 4000 netopýrů sedmi druhů za první rok provozu. Čerstvý souhrn evropských poznatků ukazuje, že větrné elektrárny ohrožují 20 z 35 druhů netopýrů.

Komentář zpracovatele posudku:

Z dostupné literatury jsou známy údaje o počtech usmrcených ptáků a netopýrů v blízkosti větrných elektráren. Ve většině případů je však doloženo, že se jedná o VE umístěné nevhodně – v blízkosti hnízdišť nebo tahových cest, apod., což naše legislativa do značné míry eliminuje.

Podstatný je také vliv na krajinný ráz. ... Ve venkovské kulturní krajině se staletími a někde i tisíciletími utvářeným využitím, formujícím ráz krajiny to bude znamenat změnu typu krajiny z krajiny zemědělské či zemědělsko-lesní na krajinu s dominantními industriálními prvky. Tím dojde k narušení svérázu krajiny, k významnému ovlivnění pohody místních obyvatel či návštěvníků.

Komentář zpracovatele posudku:

Zpracovatel posudku souhlasí s názorem, že dojde k významnému dlouhodobému ovlivnění krajinného rázu.

Dílčí závěr:

Z hlediska ekologie krajiny mohou být větrné elektrárny zdrojem různých stresových faktorů. K nejvýznamnějším patří vznik málo propustných bariér pro migraci fauny. VE mohou významně ovlivnit tradiční, po staletí formovaný ráz venkovské kulturní krajiny a mohou se tak stát faktorem narušení pohody obyvatel a návštěvníků. Proto je výstavba větrných parků, zvláště v území s nižší využitelnou potenciální energií větru velmi problematická.

Komentář zpracovatele posudku:

Celkově lze se závěrem souhlasit, nedomníváme se však, že konkrétně v lokalitě Kyjovska by i v případě realizace všech 6 navrhovaných parků, došlo k vytvoření málo propustných bariér.

4. Připomínky k dokumentaci firmy EKOAUDIT, s.r.o.

Doc. Buček uvádí stručné zdůvodnění proč jednoznačné doporučení výstavby větrných parků Nenkovice a Násedlovice nelze z hlediska ekologie krajiny akceptovat. Zdůvodnění vychází z porovnání energetického přínosu navrhovaných VE s ovlivněním rázu krajiny a vlivy na obratlovce.

Přínos výroby energie z větrných elektráren o výkonu 2 MW ve výši 25 % jmenovitého výkonu považuje za velmi nízký.

Naproti tomu, i s odvoláním na formulace v dokumentaci o zásahu do harmonického měřítko krajiny a vnesení cizorodého objektu do převážně otevřené krajiny, nesouhlasí se závěrem dokumentace EIA:

„střední negativní, event. sporný vliv na – obyvatelstvo, krajinu – převážně krajinný ráz“. Se subjektivním vyhodnocením vlivů na krajinný ráz (bez odpovídajícího vysvětlení) jako akceptovatelným se dle Doc. Bučka nelze ztotožnit.

Komentář zpracovatele posudku:

Pokud jde o účinnost výroby energie, nepovažujeme obecně tento aspekt za předmět EIA posuzování. V případě, že však má být „čistá“ energie vyráběna „na úkor“ krajinného rázu je takové srovnání v pořádku a se závěry doc. Bučka souhlasíme.

... Zpracovatel dokumentace nepopírá objektivní změnu rázu krajiny, ale subjektivně (a bez náležitého vysvětlení) ji považuje za akceptovatelný, „střední negativní, event. sporný vliv“. S touto subjektivní interpretací hodnocení vlivů plánovaných VP na krajinu se nelze ztotožnit. ... Panonská venkovská zemědělská krajina se všemi atributy je přitom obyvateli i návštěvníky vnímána jako prostředí pohody a důležitá součást kvality života ve venkovských obcích. Volné, nezastavěné horizonty je nutno považovat za specifickou historickou strukturu této prastaré kulturní krajiny.

Autor posudku s tímto hodnocením plně souhlasí.

V závěrech dokumentace je působení větrných parků Násedlovice i Nenkovice na „faunu (avifaunu-ptactvo)“ a území soustavy Natura 2000 hodnoceno jako „nulový nebo malý negativní vliv“. Z hlediska disponibilních poznatků o vlivu větrných parků na avifaunu a netopýry a dokonce ani z hlediska faktografických údajů, prezentovaných v dílčích částech dokumentace nelze s tímto hodnocením souhlasit. To platí i o hodnocení vlivů větrného parku Násedlovice a větrného parku Nenkovice na soustavu Natura 2000. ... V závěru pak (opět bez zdůvodnění) dochází k tomu, že při výstavbě jednoho nebo dvou větrných parků (Násedlovice

a Nenkovice) je možno vyloučit negativní vliv na území soustavy Natura 2000, zatímco v případě realizace šesti větrných parků tento vliv vyloučit nejde.

Komentář zpracovatele posudku:

Stanovisko k vlivům na avifaunu a netopýry je uvedeno výše. Obdobně jako doc. Buček, nemůžeme souhlasit se závěry dokumentace bez adekvátního zdůvodnění. V takovém případě považujeme, v souladu s principy předběžné opatrnosti, za vhodné preferovat ochranu krajinného rázu a dalších aspektů a složek životního prostředí před budováním VE s relativně nízkým energetickým přínosem.

5. Závěr

Srovnáme-li relativně malý energetický přínos navrhovaných větrných parků Násedlovice a Nenkovice a dalších předpokládaných větrných parků v zájmovém území s hodnotou krajinného rázu panonské venkovské kulturní polní krajiny, po tisíciletí se vyvíjející s volnými horizonty bez technických vertikálních prvků, docházíme k jednoznačnému závěru, že z hlediska ekologie krajiny výstavbu větrných parků v tomto území nelze doporučit. Rizika negativního ovlivnění rázu krajiny a také avifauny a netopýrů jsou příliš velká.

Komentář zpracovatele posudku:

S takto formulovaným závěrem se autor posudku ztotožňuje. Je možno dodat, že takovéto hodnocení vychází z celkové úrovně posuzované dokumentace, která obsahuje řadu nejasností, celkově málo objektivní zpracování získaných informací a nepřiměřený důraz na energeticko-ekonomické přínosy záměru.

Salašová A.: Vyjádření k záměru výstavby parku Násedlovice a Dokumentaci „Hodnocení vlivů stavby větrného parku v Násedlovicích na životní prostředí“ z hlediska vlivů na krajinný ráz. (Vzhledem k blízkosti obou lokalit je možno většinu argumentů použít i pro Nenkovice)

V úvodu vyjádření jsou charakterizována obecná východiska a konstatováno, že všechny plánované větrné parky na Kyjovsku a Kloboucku budou znamenat výraznou změnu krajinného rázu. Účinek staveb je popisován jako „určující“ v okruhu viditelnosti do 2 km, „výrazný až dominantní“ v okruhu do 10 km a velmi silný až silný do 25-50 km.

Komentář zpracovatele posudku:

Tato charakteristika viditelnosti staveb VE je v poměrně silném rozporu s hodnocením autorů dokumentace o „středním negativním, event. sporném vlivu na krajinný ráz. Autor posudku se přiklání k názoru Dr. Salašové, s poznámkou, že v podmínkách současné kvality ovzduší na Moravě bude viditelnost VE ze vzdálenosti 25-50 km silná jen zřídka.

... Dále je uvedeno, že krajina Kloboucka se nejvíce přibližuje typu kulturní krajiny, kde VE působí negativně, tj. krajinně členitě (od pahorkatin po hornatiny), s bohatou strukturou zemského krytu, krajinně hustě a dlouhodobě osídlené, v prostoru s již existujícími kulturními nebo přírodními dominantami. V dalším textu autorka upozorňuje, že pracovníci ČIŽP veřejně (2006) kritizovali ty posuzovatele vlivu staveb VE na krajinný ráz, kteří velmi často relativizují jejich působení na krajinný ráz s odůvodněním, že stavba:

- je symbolem nové (ekologicky) osvícené doby,
- je sice dominantou, ale její působení na krajinný ráz je zanedbatelné,

- nepoškodí krajinný ráz, pakliže se v krajinném prostoru již jiná technická zařízení (např. vedení VVN) nacházejí.

Právě taková hodnocení označuje ČIŽP za neobjektivní, vyvolávající vážné znepokojení (Moravcová, Eisenreich, 2006) především s ohledem na Evropskou úmluvu o krajině (2000), kterou Česká republika ratifikovala.

Zpracovatel posudku se k těmto informacím připojuje.

Autoři pro svůj postup využili, dle vlastního vyjádření, metodiku Vorel et al. Metodický postup posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz z roku 2003 (uvedená metodika vyšla v reedici v roce 2006). ...Dr. Salašová v této souvislosti konstatuje, že:

- A. Posuzovatelé nevymezili dotčený krajinný prostor. ... Bez provedení tohoto prvního kroku je **další posuzování zavádějící**. ...*
- B. Posuzovatelé provedli hodnocení krajinného rázu zjednodušeným až povrchním způsobem. V hodnocení je postrádáno zohlednění biogeografického členění území, reliéfních, architektonických a urbanistických znaků, hodnocení historických vazeb a souvislostí a zejména vyhodnocení vizuálního členění krajiny, které vymezení míst krajinného rázu výrazně ovlivňuje.*
- C. Autoři se dopustili celé řady chyb a nepřesností i při vymezení znaků krajinného rázu. Autorka vyslovuje přesvědčení, že autoři posuzování vlivů VE metodiku hodnocení krajinného rázu plně **nepochopili nebo nerespektovali!***
- D. Posuzovatelé při konfrontaci vlivu staveb na vymezené znaky krajinného rázu jednoznačně podceňují jejich vliv. Téměř všechny položky zařazené v úrovni „slabý zásah“ lze zařadit spíše do sloupce zásah „silný“. ...*

Komentář zpracovatele posudku:

Součástí Studie hodnotící vlivy Větrného parku Nenkovice na krajinný ráz je sice řada dobrých mapových a fotopříloh, avšak mapa viditelnosti tam není. Viditelnost VE v okruhu blízké, silné a zřetelné viditelnosti je popsána v tabulce „Identifikace a vyhodnocení znaků krajinného rázu“ (ZKR 64-70). Hodnocení však považujeme za neobjektivní, působící tendenčně.

Výše uvedené výhrady jsou velmi závažné a autor posudku nenašel argumenty, kterými by výhrady Dr. Salašové zpochybnil nebo alespoň zmírnil.

Za velký nedostatek dokumentace považuje Dr. Salašová skutečnost, že posuzovatelé nevyhodnotili jednoznačným způsobem měřítko krajiny. (To je dáno zejména tvary reliéfu - převýšení cca 80 m, protáhlé až horizontálně vedené hřbety pahorkatiny, zrnitostí zemského krytu a velikostními dimenzemi staveb). Jinak by museli připustit, že se stavby VE svými rozměry naprosto vymykají měřítku krajiny. Převýšení reliéfu přesahují téměř dvojnásobně a vnášejí nezvyklou vertikální a pohyb do krajiny.

*Autorka dochází k závěru, že Dokumentace EIA pro VE Násedlovice včetně dodatku hodnocení vlivu na krajinný ráz nelze z metodického hlediska považovat za kvalitně zpracovanou. Autoři dokumentace **pracují s daty selektivně** ve prospěch navrhované stavby.*

Komentář zpracovatele posudku:

Opět nezbyvá než souhlasit s Dr. Salašovou. Obvinění z podjatosti je velmi závažné a autoři dokumentace by k němu měli zaujmout stanovisko na veřejném projednání. (Přestože „Vyjádření“ Dr. Salašové bylo zpracováno pro lokalitu Násedlovice, lze jej použít i pro VE Nenkovice, zejména proto, že texty obou Dokumentací jsou téměř totožné)!

Autorka uvádí v dalším textu řadu výhrad, které dokládají nedostatečnou úroveň zpracování dokumentace, zejména její klíčové části – vlivů stavby na krajinný ráz.

V závěru je poukázáno na význam obnovitelných zdrojů energie. Zdůrazňuje se potřebnost racionálně a zodpovědně zvažovat výhody i nevýhody takových investic. Stavby VE o výšce 105 + 45 m se v podmínkách ČR jednoznačně vymykají měřítku krajiny, mají rozhodující vliv na krajinný ráz a protože s nimi nemáme dostatek zkušeností, jsou stavbami riskantními.

Vnímání těchto staveb je přitom z hlediska jejich estetických hodnot i společenského přínosu dodnes problematické a nejednoznačné. Je tedy patrné, že stavbou větrných parků riskujeme ztrátu identity kulturní krajiny (chráněné mimo jiné Evropskou úmluvou o krajině) a jejich přírodních a obytných hodnot, za cenu diskutabilního dlouhodobého ekonomického efektu pro ovlivněný region. ... Jakékoli bagatelizování a zkraslování hodnocení není pro vydání konkrétního správního rozhodnutí prospěšné.

Komentář zpracovatele posudku:

Autor posudku se s uvedeným závěrem plně ztotožňuje.

Občanské sdružení Za malebné Kloboucko a jeho okolí uvádí 8 připomínek:

Autor posudku reaguje na následující:

1. poukazuje na rozpor s oznámením záměru, kde v B.I.4, na str. 7 je uvedeno: „Připojení do distribuční soustavy společnosti Jihomoravská energetika, a.s. kabelovým vedením 110 kV do transformační stanice v Sokolnici není součástí tohoto oznámení“. Zatímco na str. 7 Dokumentace je vyvedení výkonu popisováno jako součást hodnocení.

Komentář zpracovatele posudku:

Dle našeho názoru tady rozpor není, autoři Dokumentaci vysvětlí na veřejném projednání.

4. ... Podobně jako u ostatních záměrů i zde byl VP vytlačen na okraj k. ú., takže obcí, která bude zřejmě nejvíce postižena negativními vlivy, se stal Karlín. Oznamovatel záměru je obviňován z úmyslného zvýhodňování obce Nenkovice na úkor občanů Karlína.

Komentář zpracovatele posudku:

V dokumentaci je určité zdůvodnění změn v umístění VE. Doporučuji, aby oznamovatel jednoznačně vysvětlil na veřejném projednání.

6. Dle sdělení odborníků z České společnosti pro větrnou energii ,nemá měření v takto členitém terénu, v takové vzdálenosti (Vrbice), požadovanou vypovídací hodnotu. ... Současná nadhodnocená výkupní cena (2,46 Kč/1 kW) umožňuje investorům už při využitelnosti 12 % uhradit investiční náklady. Každé další procento přináší zisk.

Sociálněekonomické důsledky těchto projektů jsou však pouze záporné. Nevzniknou žádná trvalá pracovní místa. Odměny přislíbené obcím jsou podhodnocené a nemohou významně přispět k jejich rozvoji. O rozvoji regionu není možno vůbec hovořit. Tomu zůstane jenom znehodnocená krajina.... Lidé, kteří připouštějí a podporují takovýto způsob rozvoje alternativních zdrojů energie poškozují občany ČR.

Komentář zpracovatele posudku:

K hodnocení větrného potenciálu i systému podpory rozvoje obnovitelných zdrojů energie je vyjádření výše v posudku. Emotivními a zavádějícími formulacemi k sociálněekonomickým důsledkům ... autoři do značné míry znevážili objektivní vyjádření doc. Bučka a Dr. Salašové, které jsou součástí jejich Stanoviska.

7. Je poukazováno na hlukovou situaci, která se u Nenkovic, Stavěšic i Karlína blíží limitním hodnotám pro noc. Je vyjádřena obava z působení stroboskopického efektu na obyvatele přilehlých obcí, zejména Karlína. Zároveň si jsou členové sdružení vědomi, že údaje pro Násedlovice (omylem vložené do VE Nenkovice) jsou pro posouzení stroboskopického efektu vlivem VE Nenkovice nepoužitelné. Je vyslovena obava z nepřípustného ovlivňování ŽP a práv občanů.

Komentář zpracovatele posudku:

Vzhledem ke vzdálenosti plánovaných VE od nejbližších obydlí, nepovažujeme vlivy hluku za významné. Doporučujeme provést měření hlučnosti současného stavu a v případě realizace, za plného provozu.

Vlivy kmitavého stínu musí autor dokumentace aktualizovat pro lokalitu Nenkovice.

Je pravděpodobné, že i v případě nepřekročení hlukových limitů, dojde k narušení pohody zejména vnímavějších jedinců. Ke kompenzaci takovýchto vlivů může investor navrhnout přiměřená opatření.

8. S odvoláním na hodnocení lokalit NATURA 2000 je požadováno komplexní hodnocení všech větrných parků v této oblasti.

Komentář zpracovatele posudku:

Je zřejmé, že komplexní hodnocení všech navrhovaných záměrů na výstavbu VE v oblasti Kyjovska by přineslo objektivnější informace zejména o kumulativním působení všech větrných parků, resp. elektráren zejména na krajinný ráz. Tento požadavek je uveden i v závěru zjišťovacího řízení. Autor posudku se k jeho nedostatečnému naplnění vyjádřil v kap. V.I.1 posudku.

V.2.2. VYJÁDŘENÍ OBCE KARLÍN

Občané Karlína požadují:

- 1) S okamžitou platností zastavit přípravu a realizaci staveb větrných elektráren na území Jihomoravského kraje.*
- 2) Vyhodnotit celou vzniklou situaci z pozice krajských rozvojových, koncepčních a politických materiálů.*
- 3) Dát jednoznačně koncepční doporučení z úrovně Jihomoravského kraje všem obecním samosprávám co se týče ekonomické efektivity větrných elektráren a vlivu větrných elektráren na člověka a krajinu na Jižní Moravě.*

Tyto požadavky vycházejí z emotivního vyjádření, ve kterém se uvádí:

- že záměr investora stojí nad zájmem občana, s tichým souhlasem úřadů,*
- že ponechání rozhodovací pravomoci na komunálních politicích je alibistické,*
- že obhajování VE investorem nemůže být pro volené zástupce jediným podkladem pro rozhodování,*
- že pod záminkou závazku ČR zvýšit podíl výroby energie z OZE, lákají firmy sousední obce slibem velkých zisků do obecní pokladny,*

- že v bezprostřední blízkosti obce Karlín, ze všech stran, vyroste řada 150 m věží, které naruší a znehodnotí obyčejný život občanům obce, a že pohoda občanů vychází z místní krajiny, která je jim tak blízká. Je vyjádřena obava, že radikálním zhoršením životního prostředí (vlivem VE) dojde k odstěhování velkého počtu občanů.

Přílohou vyjádření je listina s podpisy 108 obyvatel obce.

Komentář zpracovatele posudku:

Ad 1) Právě proces posuzování vlivů na životní prostředí – EIA je „demokratický“ nástroj, který dává všem, kteří projeví zájem, možnost vyjádřit své připomínky, požadavky, či nesouhlas s navrhovanými záměry. V demokratickém státě však není obvyklé „s okamžitou platností“ omezovat práva jedné skupiny občanů dle přání či rozkazu jiné skupiny.

Výsledkem procesu EIA posuzování bude stanovisko (souhlasné nebo nesouhlasné) Krajského úřadu v Brně, které je nezbytným podkladem bez kterého nemůže být vydáno územní rozhodnutí o stavbě VE Nenkovice.

Ad 2) Jmenované materiály jsou významným zdrojem informací pro posouzení souladu záměru s rozvojovými prioritami regionu, příp. státu. Jejich respektování či nerespektování je rovněž obsahem vyjádření dotčených orgánů a institucí. Ve vyjádřeních k dokumentaci je obsažen rozpor záměru s Územně energetickou koncepcí JM kraje.

Ad 3) Výstavba a provoz VE je poměrně kontroverzní činnost. V současné době se možnost zpracovat určité metodické doporučení na úrovni krajů projednává. Nedomníváme se však, že lze pro různorodé lokality a typy VE vydávat „jediné správné“ koncepční doporučení. Vždy vedle obecně platných principů bude zapotřebí zvažovat i místní podmínky.

K vyjádření obce:

Tvrzení o tom, že záměr investora stojí nad zájmem občana ..., není ničím doloženo. Proces EIA umožňuje všem účastnit se přípravy záměru a ovlivňovat rozhodování příslušných úřadů.

Rozhodování v expertním procesu EIA je v pravomoci KÚ nebo ministerstva ŽP; až následné územní a stavební řízení spadá do pravomoci „domácích“ stavebních úřadů.

Úřady obce mají k dispozici vedle informací investora rovněž výsledky širokého expertního procesu, tj. mnoha odborníků na jednotlivé složky ŽP a na zdraví obyvatel.

Závazek ČR k výraznému zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů je snadnou „vábničkou“ a důvodem pro prosazování VE. Nemůže to však být jediný argument. Příspěvek do obecní pokladny jako určité „odškodné“ za potíže a problémy spojené s výstavbou a provozem VE je věcí transparentní dohody mezi obcí a investorem.

Je zřejmé, že v případě realizace navrhovaných VE v okolí Karlína, dojde k významné změně krajiny a krajinného rázu a k ovlivnění a narušení zejména pohody obyvatel, která může v důsledku vést k odstěhování z obce. Tento aspekt je potřeba v dalším řízení důkladně zvažovat.

V.2.3. VYJÁDŘENÍ JIHOMORAVSKÉ POBOČKY ČESKÉ SPOLEČNOSTI ORNITOLOGICKÉ

V úvodu svého Stanoviska ČSO konstatuje, že pokud jde o problematiku vlivů na faunu, následně pak na lokality soustavy NATURA 2000 aj., bývá v drtivé většině případů odborná úroveň oznámení, dokumentací i posudku EIA a příslušných příloh katastrofálně povrchní a neprofesionální.

V tomto duchu je pak napsáno celé 12-ti stránkové vyjádření. Autor posudku není ornitolog, proto se nebude s autory vyjádření pouštět do „vedecké“, veřejnosti málo srozumitelné a

málo užitečné diskuse. Je zřejmé, že mgr. Kočvara nevyužil na začátku možnost konzultovat výsledky svého posuzování s „domácími“ odborníky a ti mu to „spočítali“.

V řadě případů jsou výhrady ČSO ke kvalitě EIA dokumentace oprávněné (nejen části týkající se ornitofauny). Podle našeho názoru se však zbytečně nechala strhnout k „poněkud žabomyší válce“ s mgr. Kočvarou. Obě strany patří k uznávaným „odborníkům“ na danou problematiku a věříme, že příště zvolí cestu spolupráce namísto konfrontace.

Jak už autor posudku uvedl v předchozím textu, nepovažuje vlivy VE (jsou-li z hlediska vlivů na faunu vhodně umístěné) na faunu za významné. Z vyjádření (rozsahu i podrobnosti připomínek) ČSO je zřejmé, že naopak tato odborná společnost přeceňuje možnosti procesu EIA ve vztahu k hodnocení vlivu VE na ornitofaunu.

Obdobně i výhrady ke kvalitě posouzení na soustavu NATURA 2000 jsou formulovány poměrně ostře. Uváděná pochybení autorky posouzení lze považovat za závažná a jsou do značné míry obdobná jako ve vyjádření Dr. Salašové. Oponentní posudek Mgr. Banaše však s postupem i výsledky hodnocení vlivů záměru na soustavu NATURA 2000, zpracované RNDr. Kouteckou, vyslovuje souhlas.

V závěru vyjádření se poukazuje na řadu nedostatků, rozporů a zavádějících tvrzení v dokumentaci i jejich přílohách. Je zdůrazněno, že zejména u druhů jako moták lužní, moták pochop, čáp bílý, luňák hnědý a červený, včelojed lesní a krkavec velký, by realizace záměru znamenala významný zásah do jejich biotopu.

S tímto hodnocením autor posudku souhlasí.

Hlavní výhrada ČSO však je směřována na nedostatečné zhodnocení možných kumulativních vlivů záměrů VE či větrných parků na území Hustopečské pahorkatiny a podhůří Ždánického lesa.

Tato výhrada je rovněž oprávněná. Posouzení kumulativních vlivů všech navrhovaných VE, jak je požadováno v závěru zjišťovacího řízení, není v dokumentaci zpracováno prakticky vůbec.

V.2.4. VYJÁDŘENÍ MĚSTSKÉHO ÚŘADU KYJOV - OŽP

K vodám, odpadům, ovzduší, ZPF a LPF nemá odbor ŽP zásadní připomínky.

*Z hlediska ochrany přírody a krajiny **doporučuje vydat nesouhlas** se záměrem.*

Poukazuje na skutečnost, že za „umožnění zastavění veřejného prostoru má být finančně motivována pouze obec v jejímž katastrálním území se mají nacházet elektrárny, které svým vlivem daleko přesahují hranice k.ú. této obce.

Tuto běžnou skutečnost je možno vnímat jako nespravedlnost, ale rozpor s žádnými zákony zde není a nevidím v tom ani etický problém.

Za kontroverzní a nedůvěryhodné je považováno hodnocení vlivu na avifaunu a netopýry.

Stanovisko autora posudku k této problematice je uvedeno dříve (k vyjádření ČSO a sdružení Za malebné Kloboucko)

Zásadní výhrady jsou uvedeny k hodnocení vlivů na krajinný ráz. V případě ovlivnění krajinného rázu několika k.ú. je požadováno nejprve řešení v územním plánu VÚC okresu Hodonín a rovněž v krajských koncepcích

S těmito výhradami a požadavky autor posudku souhlasí. Podrobnější vyjádření viz opět dříve.

Vypořádání připomínek (zejména a,b,d,e,f,g,i,k,l,m,o,p,q) k oznámení ze dne 6. ledna 2006 je považováno za nedostatečné

Je pravdou, že vypořádání připomínek není provedeno ve 100 % kvalitě. Některé reakce je obtížné najít, protože v dokumentaci není uveden souhrn vypořádání. Ostatní připomínky ve vyjádření MěÚ Kyjov jsou komentovány již v předchozím textu.

V.2.5. VYJÁDŘENÍ KRAJSKÉ HYGIENICKÉ STANICE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

KHS ke zveřejněné dokumentaci nemá námitek s tím, že:

1. V dokumentaci pro územní řízení budou specifikovány a do mapových podkladů zakresleny dotčené chráněné venkovní prostory a chráněné venkovní prostory staveb charakterizované § 30 odst. 3 citovaného zák. č. 258/2000 Sb.
2. V rámci územního resp. stavebního řízení a při výběru technologického zařízení nutno striktně respektovat technické parametry, které byly použity jako vstupní údaje při zpracování hlukové studie (Ing. Aleš Jirásk, říjen 2005 resp. květen 2006).
3. Závěry hlukové studie zpracované v říjnu a závěry studie aktualizované v květnu 2006 budou objektivizovány na základě měření hluku v průběhu zkušebního provozu.
V případě, kdy bude zjištěno překročení hygienických limitů, bude provoz zařízení neprodleně přerušeno do doby nápravy.
4. Vzhledem k výpočtovým hodnotám souběhu větrných elektráren blízkým hygienickým limitům musí být, v souladu se záměrem aktualizované hlukové studie výše citované, provedeno zkušební měření po instalaci všech větrných elektráren situovaných v dotčené lokalitě, a to větrného parku Nenkovice i větrného parku Stavěšice.
5. Na základě výsledku měření hluku v průběhu zkušebního provozu bude navržen systém monitorování hlukové zátěže související s provozem větrných elektráren s tím, že návrh bude před uvedením stavby do trvalého provozu projednán s věcně a místně příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví.

Zpracovatel posudku souhlasí s požadavky KHS.

V.2.6. VYJÁDŘENÍ ČESKÉ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Po prověření předložené dokumentace ČIŽP doporučuje, aby byly stožáry natřeny vhodnou nevýraznou barvou, nebyly opatřeny reklamami a konce vrtulí byly natřeny nejlépe červenými pruhy, aby se zabránilo kolizím s letícími ptáky.

Zpracovatel posudku s uvedenými doporučeními souhlasí.

VI. Celkové posouzení akceptovatelnosti záměru z hlediska vlivů na životní prostředí

Po prostudování oznámení, dokumentace, včetně příloh a doručených vyjádření občanů, dotčených územně samosprávných celků a dotčených správních úřadů, na základě opakované terénní prohlídky zájmového území a konzultací s příslušnými odborníky, lze vlivy záměru "Větrný park Nenkovice" na životní prostředí charakterizovat takto:

Vlivy na krajinný ráz

Vliv větrných elektráren na krajinný ráz je prakticky na všech lokalitách v České republice považován za nejvýznamnější zásah do životního prostředí. Větrný park Nenkovice je umístěn v krajině, která patří do panonské provincie a je v podmínkách ČR poměrně unikátní. Umístění čtyř větrných elektráren ve zvlněné krajině na protáhlém hřbetu mezi obcemi Nenkovice, Karlín a Šardice velmi významně změní současný krajinný ráz. V případě realizace zcela jistě přinese změnu vnímání jak z dálkových pohledů, tak při vnímání krajinné scenérie v místním měřítku.

Při celkovém hodnocení vhodnosti stavby z hlediska krajinného rázu jsme mj. vycházeli ze zjištění, že:

- záměr nenarušuje ráz žádného památkově chráněného areálu nebo objektu;
- záměr je dlouhodobým, i když vratným zásahem do rázu krajiny; po uplynutí doby životnosti elektráren lze větrné elektrárny snadno demontovat a lokalitu uvést do původního stavu;
- záměr je z hlediska krajinného rázu velmi významným negativním zásahem;
- provedené vizualizace stožárů čtyř větrných elektráren, jejich kumulace s blízkými parky VE Stavěšice a VE Nenkovice, terénní šetření a zkušenosti s obdobnými, již existujícími objekty této velikosti a charakteru ukazují na nepřijatelné působení v krajině.

Vlivy na krajinný ráz jsou v dokumentaci posouzeny nedostatečně s řadou chyb a nepřesností a se závěry dokumentace nelze souhlasit. **Souhrnně hodnotíme vlivy na krajinný ráz jako neakceptovatelné.**

Soulad záměru s územním plánem

Dle vyjádření stavebního úřadu v Kyjově záměr **není v souladu s územním plánem** obce Nenkovice.

Vliv na půdu

Větrný park je navržen na stávající zemědělské půdě, která by v případě realizace musela být dočasně odňata ze zemědělského půdního fondu. Po ukončení doby životnosti zařízení se předpokládá jeho demontáž a rekultivace narušených zemědělských pozemků. Vlivy na půdu nepovažujeme za významné.

Vliv na faunu

Z fauny vyskytující se v místě stavby budou pravděpodobně nejvíce dotčeni bezobratlí a avifauna. Dle zkušeností z provozu jiných větrných elektráren u nás i v zahraničí, není negativní působení zařízení na ptáky vyloučeno. V návrhu opatření je doporučeno provádět jednoroční monitoring vlivů VE na avifaunu, který by přinesl objektivnější informace o reálných vlivech VE na ptáky a obratlovce. Celkové vlivy navrhovaných VE na faunu považujeme za méně významné.

Vliv na územní systém ekologické stability

Nejbližší vymezené prvky ÚSES se nachází cca 50 m od místa zamýšlené stavby. Podle § 4 odst. 1 zákona č.114/92 Sb. v současném platném znění, je ochrana ÚSES povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jejich základ. Jejich vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Z výše uvedených důvodů je požadována

důsledná ochrana vymezených skladebných částí ÚSES během výstavby i provozu VE. Očekávané vlivy VE na ÚSES však považujeme za méně významné.

Vliv na obyvatelstvo

Vliv větrných elektráren na obyvatelstvo je reprezentován především hlukem, který zařízení za chodu vydává a působením na psychickou pohodu. V dalším stupni přípravy záměru bude zpracována nová hluková studie na skutečnou vzdálenost VE od chráněných objektů. Doporučuje se rovněž měření stávající hlučnosti před zahájením výstavby.

Vnímání VE je subjektivní. Je pravděpodobné, že výstavba i provoz VE bude určitou částí dotčených obyvatel (cca 20 %) vnímáno negativně. Ze zkušeností s provozovanými VE je známo, že pocit nespokojenosti a odmítání VE u obyvatel s časem klesá. Přesto je nesouhlas více než 100 obyvatel obce Karlín a dalších obyvatel regionu velmi významným aspektem hodnocení.

Vliv na floru

Vliv na floru považujeme za nevýznamné.

Vliv na horninové prostředí

Horninové prostředí může být do jisté míry narušeno v místech hloubení stavebních jam pro výstavbu základů elektráren.

Vliv na vodu

Výstavba větrných elektráren neovlivní odtokové poměry v oblasti ani kvalitu povrchových nebo podzemních vod. V průběhu stavby je třeba dodržovat provozní a bezpečnostní předpisy a zabránit úniku ropných látek z používaných vozidel a stavebních mechanismů.

Vliv na ovzduší

Negativní vlivy na ovzduší lze předpokládat pouze v omezeném období (několika měsíců) v době výstavby. V období provozu budou vlivy na ovzduší nevýznamné.

Vliv na hmotný majetek

Výstavba není navrhována v zastavěném ani pro obytné funkce určeném území. Nebudou dotčena ani okolní zařízení technické infrastruktury. V místech výstavby větrných elektráren se nenacházejí žádné architektonické ani archeologické památky či jiné cenné lidské výtvořiny a výstavba na ně nebude mít žádný vliv. V případě poškození místních komunikací provozem těžké stavební techniky, musí dojít k jejich opravě na náklady investora.

Dokumentace byla posouzena dle požadavků paragrafu 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v rozsahu Přílohy č. 5 tohoto zákona a po zvážení všech výše uvedených skutečností, rizik a přínosů

nedoporučuji

realizovat záměr

Větrné elektrárny Nenkovice

Vzhledem k jedinečnosti krajiny, kde je navrhováno umístění 4 VE, charakteru záměru a očekávané kumulaci s obdobnými záměry v blízkém okolí, jsme dospěli k závěru, že zejména z důvodu významnosti ovlivnění krajinného rázu záměr není přijatelný. Přínosy uváděné v dokumentaci, zejména energetické a z toho plynoucí snížení vlivů na složky ŽP, podle našeho názoru nevyváží významný negativní vliv na krajinný ráz.

Ostatní složky životního prostředí nebudou ovlivněny nad únosnou míru.

VII. Návrh stanoviska

Krajský úřad Jihomoravského kraje
Odbor životního prostředí
Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno

Vaše značka:

Naše č.j.:

Vyřizuje/linka

V Brně dne:

STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

vydané Krajským úřadem Jihomoravského kraje jako věcně a místně příslušným správním úřadem ve smyslu ustanovení § 22 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí) podle ustanovení § 10 tohoto zákona:

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

I.1. NÁZEV ZÁMĚRU: ..... VĚTRNÝ PARK NENKOVICE

I.2. KAPACITA ZÁMĚRU

Výstavba 4 větrných elektráren VESTAS V90 – 2,0 MW o celkovém instalovaném výkonu 8 MW. Se záměrem stavby VE je spojena i výstavba zpevněných příjezdových komunikací a podzemního elektrického napojení VE do distribuční sítě (rozvodna v Sokolnicích). Součástí záměru je i výstavba malé transformační stanice v rámci rozvodny.

I.3. UMÍSTĚNÍ ZÁMĚRU:

Kraj:	Jihomoravský
Okres:	Hodonín
Obec:	Nenkovice
Katastrální území:	Nenkovice

I.4. OBCHODNÍ FIRMA OZNAMOVATELE : MBBF Viventy česká spol. s r.o.,

Zastoupená: Mgr. Filipem Havlíčkem
tel: +420 724 578 707,
e-mail: havlicek@viventy.cz

I.5. IČ OZNAMOVATELE:

26918013

I.6. SÍDL OZNAMOVATELE:

Nám. Svobody 9, 602 00 Brno 5

II. PRŮBĚH POSUZOVÁNÍ

II.1. Oznámení

Zpracovatel: RNDr. Jiří Procházka, EKOAUDIT, spol. s r.o.
Vlhká 25, 602 00 Brno, tel.: 543 235 063,
autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb., (osvědčení MŽP
ČR č.j. 135/13/OPVŽ/94, vydáno dne 24.05.1994,
s prodlouženou platností dle č.j. 4532/OPVŽ/02 z 18.09.2002)

Datum zpracování: prosinec 2005

II.2. Dokumentace

Zpracovatel: RNDr. Jiří Procházka, EKOAUDIT, spol. s r.o.
Vlhká 25, 602 00 Brno, tel.: 543 235 063,
autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb., (osvědčení MŽP
ČR č.j. 135/13/OPVŽ/94, vydáno dne 24.05.1994,
s prodlouženou platností dle č.j. 4532/OPVŽ/02 z 18.09.2002)

Datum zpracování: květen 2006

II.3. Posudek

Zpracovatel: Ing. Vladimír Rimmel,
Havlíčková 818, 742 83 Klimkovice, tel.: 603 112 170,
autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb., (osvědčení
odborné způsobilosti č.j. 3108/479/opv/93, vydáno dne 3.6.1993)

Spolupracovali: Mgr. Marek Banaš,
Polívkova 15, 779 00 Olomouc, tel.: 605 567905
Ing. Jitka Kaslová,
Horní 114, 700 30 Ostrava, tel.: 777 138 755
Bc. Andrea Glembová,
Horní Bludovice 29, 739 37, tel: 737 476 555

Datum zpracování: listopad 2006

II.4. Veřejné projednání

Veřejné projednání dosud neproběhlo.

II.5. Celkové zhodnocení procesu posuzování včetně účasti veřejnosti

Oznámení

Datum předložení:	22.12.2005
Datum zahájení zjišťovacího řízení:	
Datum zveřejnění na Internetu:	02.01.2006
Datum ukončení zjišťovacího řízení:	14.02.2006
Závěr zjišťovacího řízení:	20.02.2006

Záměr stavby „**Větrný park Nenkovice**“ naplňuje dikci bodu 3.2, kategorie II, přílohy č. 1 zákona č. 100/2001 Sb. Proto bylo dle § 7 citovaného zákona provedeno zjišťovací řízení.

Na základě zjišťovacího řízení došel příslušný úřad k závěru, že záměr „**Větrný park Nenkovice**“ **bude posuzován** podle citovaného zákona.

Záměr „**Větrný park Nenkovice**“ v k.ú. Nenkovice naplňuje dikci bodu 3.2, kategorie II, přílohy č. 1 zákona č. 100/2001 Sb. Krajský úřad Jihomoravského kraje na základě zjišťovacího řízení provedeného ve smyslu § 7 citovaného zákona stanovil, že uvedený záměr **bude posuzován podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí**. Oznamovatel je povinen zajistit zpracování dokumentace podle ustanovení § 8 zákona v rozsahu podle přílohy č. 4 zákona. Dokumentace musí být zpracována autorizovanou osobou ve smyslu § 19 odst. 1 zákona. Zpracovatel dokumentace vezme při jejím zpracování v úvahu všechny připomínky získané v rámci zjišťovacího řízení. V dokumentaci je třeba se zaměřit zejména na následující oblasti:

- Dopracovat studii vlivu větrného parku na zvláště chráněné druhy živočichů (zvláště ptáků) tak, aby vycházela z ukončeného celoročního průzkumu, včetně zhodnocení vlivu hluchosti VE v nočních hodinách, vzhledem k noční aktivitě některých zvláště chráněných živočišných druhů.
- Uvést konkrétní doporučení k minimalizaci negativních vlivů na faunu.
- Podrobněji vyhodnotit vlivy záměru na krajinný ráz.
- Vyhodnotit možnou kumulaci vlivů záměrů větrných parků Násedlovice, Bošovice, Klobouky, Nenkovice a výhledově i dalších.
- Vyhodnotit vliv záměru na obyvatele okolních obcí, zejména obce Karlín.
- Součástí dokumentace bude posouzení vlivu záměru na ptačí oblast Střední nádrž VDNM soustavy Natura 2000, případně další okolní lokality této soustavy. Tato část dokumentace musí být zpracována autorizovanou osobou dle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny.
- Uvést způsob odstranění VE po ukončení provozu.

Vzhledem k tomu, že orgán ochrany přírody nevyloučil významný vliv záměru na lokality soustavy Natura 2000, musí oznamovatel v souladu s ustanovením § 45i odst.2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo alespoň zmírnit.

Dokumentace

Datum předložení:	31.05.2006
Datum zveřejnění na internetu:	14.06.2006
Datum stanovení zpracovatele posudku:	
Datum předložení posudku:	
Závěry zpracovatele posudku:	

Vzhledem k charakteru záměru a jeho lokalizaci lze konstatovat, že záměr není přijatelný. Při umístění větrných elektráren dle dokumentace bude mít posuzovaný záměr nepříjemné nepříznivé vlivy na životní prostředí, především však na krajinný ráz. Životní prostředí jako celek by mohlo být ovlivněno nad únosnou mírou.

Po zvážení všech v posudku uvedených skutečností, rizik a přínosů nedoporučuji vydání souhlasného stanoviska.

Veřejné projednání

Veřejné projednání dosud neproběhlo.

II.6. Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zohledněna

Č.	Autor vyjádření	Zn. (čj.) vyjádření k dokumentaci	Ze dne
1.	Občanské sdružení Za malebné kloboucko a jeho okolí, Klobouky u Brna	K č. j.: JMK 47310/2005/OŽP/Ri	4.7. 2006
2.	Obec Karlín, pošta 696 14 Čejč, okres Hodonín	K č. j.: JMK 47310/2005 OŽP/Ri/3	17.7. 2006
3.	Česká společnost ornitologická – Jihomoravská pobočka, Lidická 25/27, 657 20 Brno	K č. j.: JMK 47310/2005 OŽP/Ri/3	12.7. 2006
4.	Městský úřad Kyjov OŽP	OŽP/06/vyj-18794	14.7. 2006
5.	Krajská hygienická stanice JMK	11454/2006/HO/HOK	20.6. 2006
6.	ČIŽP Oblastní inspektorát Brno	47/ŘI/0600917.05/06/BLV	13.7. 2006
7.	AOPK Správa CHKO Pálava	00070/PA/E/06 – vyjádření k Oznámení	8.2. 2006

III. HODNOCENÍ ZÁMĚRU

III.1. Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti

Po prostudování dokumentace a doručených vyjádření občanů, dotčených územně samosprávných celků a dotčených správních úřadů, na základě terénního průzkumu zájmového území a konzultací s příslušnými odborníky, lze vlivy záměru "Větrný park Nenkovice" na životní prostředí charakterizovat následovně:

Vliv větrných elektráren **na krajinný ráz** je považován za nejvýznamnější zásah do životního prostředí způsobený realizací posuzovaného záměru. Záměr je umístěn mimo zvláště chráněná území, významné krajinné prvky či přírodní parky. Umístěním čtyř větrných elektráren v linii na hřebeni táhnoucím se ve směru SV-JZ mezi obcemi Nenkovice a Karlín přinese změnu vnímání jak z dálkových pohledů, tak při vnímání krajinné scenérie v místním měřítku.

Při celkovém hodnocení přípustnosti stavby z hlediska krajinného rázu se mj. vycházelo ze zjištění, že: Záměr je **velmi silným, dlouhodobým zásahem** do rázu krajiny;

Vlivy na krajinný ráz jsou v dokumentaci **posouzeny nedostatečně** a není možno je charakterizovat jako akceptovatelné.

III.2. Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí

Technické a technologické řešení a způsob provozování VE jak je navrhováno oznamovatelem bude odpovídat nejvyššímu stupni ekonomicky realizovatelných pokrokových technologií a způsobů provozování, které jsou za účelem omezení emisí do jednotlivých složek životního prostředí prakticky ověřeny jako **nejlepší dostupné techniky (BAT – Best Available Technique)**.

Ve stávajícím stupni přípravy realizace záměru lze mít za to, že technické řešení firmy Viventy česká s.r.o., které je prezentováno v dokumentaci EIA, využívá nejlepší dostupné techniky s ohledem na požadavky ochrany životního prostředí.

Z uvedeného vyplývá, že vlastní technické a technologické řešení záměru není z hlediska posouzení jeho vlivů na životní prostředí sporné. Moderní zařízení splňuje požadavky dané technickými i právními normami. Problémem je, stejně jako u řady jiných záměrů na výstavbu větrných elektráren, **umístění** tohoto zařízení do konkrétní lokality.

III.3. Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí včetně povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí

Detailní seznam opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí je uveden v části IV. posudku. Zpracovatel posudku, pro případ realizace záměru, doporučuje rozšířit opatření navržená v dokumentaci o opatření uvedená v tomto posudku.

III.4. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí

Variantské řešení nebylo předloženo.

III.5. Vypořádání vyjádření k dokumentaci (oznámení) a k posudku

III.5.1. Vypořádání vyjádření k oznámení

K oznámení bylo doručeno celkem 8 vyjádření. Požadavky a připomínky obsažené ve vyjádřeních byly souhrnně uvedeny v závěru zjišťovacího řízení a následně vypořádány v dokumentaci a v posudku.

III.5.2. Vypořádání vyjádření k dokumentaci

K Dokumentaci bylo předloženo celkem 6 vyjádření, z nichž 4 vyjadřuje zřetelný nesouhlas s realizací záměru a 2 vyjádření požadují doplnění některých údajů v dalším stupni přípravy záměru.

Připomínky účastníků procesu se týkaly především vlivů záměru na krajinný ráz. Časté připomínkování se vztahovalo k problematice předpokládaného energetického přínosu, intenzity větru na lokalitě samotné (na lokalitě neprobíhalo měření), hodnocení vlivů na avifaunu a netopýry, působení stroboskopického efektu, nedostatečného zhodnocení možných kumulativních vlivů záměrů větrných elektráren či parků na území Hustopečské pahorkatiny a Ždánického lesa, vlivu na lokality a druhy soustavy Natura 2000, narušení a znehodnocení života občanů blízkého okolí. Vypořádání všech požadavků a připomínek obsažených ve vyjádřeních je zpracováno v kapitole V posudku.

III.5.3. Vypořádání vyjádření k posudku

Bude doplněno

III.6. Stanovisko příslušného úřadu z hlediska přijatelnosti vlivů záměru na životní prostředí s uvedením podmínek pro realizaci záměru, popřípadě zdůvodnění nepřijatelnosti záměru

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství jako příslušný úřad vydává dle § 10, odst. (1) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých dalších zákonů na základě *dokumentace, posudku* a veřejného projednání dle § 9, odst. (9) uvedeného zákona

nesouhlasné stanovisko

k realizaci záměru „**Větrný park Nenkovice**“, v rozsahu posouzeném v dokumentaci.

Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Platnost tohoto stanoviska je 2 roky ode dne jeho vydání s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí).

V Brně, dne 2006

Razítko příslušného orgánu

Jméno, příjmení a podpis zodpovědného zástupce příslušného orgánu

ZÁVĚR

Posudek byl zpracován dle § 9 *zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí* na základě Dokumentace a vznesených připomínek ke stavbě „Větrný park Nenkovice“. Dokumentace vlivů záměru na životní prostředí byla zpracována RNDr. Jiřím Procházkou, osobou autorizovanou dle uvedeného zákona.

Po vyhodnocení všech materiálů, které byly k posouzení stavby k dispozici, je výsledným závěrem posudku vyjádření, že záměr není v navrhované lokalitě akceptovatelný.

Prohlašuji, že jsem se nepodílel na zpracování oznámení ani dokumentace posuzovaného záměru.

Datum zpracování posudku:

20.11. 2006

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele posudku:

Ing. Vladimír Rimmel
Havlíčková 818
742 83 Klimkovice
Tel.: 603 112 170
E-mail: rimmel@rceia.cz

Autorizace ke zpracování posudku:

č.j. 3108/479/opv/93, vydáno dne 3.6.1993

Podpis zpracovatele posudku:

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Závěr zjišťovacího řízení Krajského úřadu Jihomoravského kraje, OŽPaZ

Příloha č. 2: Posudek Natura

Příloha č. 3: kopie Autorizace